

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl samosoudcem JUDr. Jiřím Derflem ve věci

žalobce: **M. A. A. A.**, narozen X,
státní příslušnost Egypt,
t. č. pobytem v Zařízení pro zajištění cizinců, Balková 1, 331 65 Tis u
Blatna,
zastoupen JUDr. Irenou Strakovou, advokátkou,
sídlem Karlovo nám. 287/18, 120 00 Praha 2,

proti

žalované: **Policie České republiky, Krajské ředitelství policie Ústeckého kraje**,
sídlem Masarykova 930/27, 400 01 Ústí nad Labem,

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 23. 11. 2023, č. j. KRPU-209368-25/ČJ-2023-040022-ZZC-MO,

takto:

I. Žaloba **se zamítá**.

II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou podanou v zákonem stanovené lhůtě domáhal zrušení rozhodnutí žalované Policie České republiky, Krajského ředitelství policie Ústeckého kraje, ze dne 23. 11. 2023, č. j. KRPU-209368-25/ČJ-2023-040022-ZZC-MO, kterým bylo rozhodnuto, že se žalobce podle § 124 odst. 1 písm. c), e) ve spojení s § 124 odst. 2 zákona č. 326/1999 Sb., o Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“) zajišťuje za účelem správního vyhoštění a dle § 124 odst. 3 zákona o pobytu cizinců byla stanovena doba zajištění na 60 dnů ode dne omezení osobní svobody žalobce.

Žaloba

2. Žalobce v žalobě namítal, že odůvodnění napadeného rozhodnutí je v popisu událostí předcházejících jeho zajištění nedostatečné. Žalovaná bez chronologického popisu navazujících skutečností odůvodňuje svůj postup pouze z hlediska oprávněnosti pobytu žalobce na území a nevychází z celého kontextu jeho situace. Pro svůj postup nezjistila související okolnosti a nezohlednila další podstatné skutečnosti, které mají na posuzovanou věc bezprostřední vliv. Proto žalobce považuje postup žalované za nezákonný, neboť nevychází ze skutečného stavu věci.
3. Na vysvětlenou ohledně nedostatečně zjištěného skutkového stavu žalobce uvedl, že vstoupil na území schengenského prostoru v první masové uprchlické vlně v březnu 2022. Žalobce je uprchlíkem, na kterého dopadá *Prováděcí rozhodnutí Rady (EU) 2022/382 ze dne 4. 3. 2022, kterým se stanoví, že nastal případ hromadného přílivu vysídlených osob z Ukrajiny ve smyslu článku 5 směrnice 2001/55/ES, a kterým se zavádí jejich dočasná ochrana* (dále jen „prováděcí rozhodnutí Rady 2022/382“) Dle žalobce nelze odhlédnout od skutečnosti, že na území Ukrajiny žil 15 let, založil tam rodinu, je i nadále ženatý i přesto, že jej žena opustila a odstěhovala se za svojí početnou rodinou do České republiky a dokonce zde uzavřela další sňatek. Žalobce si zvolil Českou republiku z důvodu své znalosti místního prostředí. Žalobce byl přesvědčen, že s ohledem na jeho místo trvalého pobytu na Ukrajině, který nebyl žádným způsobem ze strany žalované prověřován, mu vznikne nárok na udělení dočasné ochrany. Jelikož Česká republika doporučení Rady pojala dle názoru žalobce velmi restriktivně, vedla tato situace k jeho neoprávněnému pobytu. Žalobce konstatoval, že o jeho snaze svůj pobyt řádně legalizovat vypovídá jeho prvotní snaha získat doklad totožnosti. Učinil všechny potřebné kroky k získání dokladů k prokázání jeho totožnosti. Jelikož získání potřebných informací a splnění podmínek k získání cestovního pasu se protahovalo, dostavil se na pracoviště cizinecké policie v Českých Budějovicích právě za účelem získání povolení strpět na území. Vzhledem k právní úpravě zákona o pobytu cizinců s ním bylo následně zahájeno správní řízení ve věci uložení správního vyhoštění a poté i uloženo správní vyhoštění. Žalobce zdůraznil, že se žádným způsobem neskrýval. Stran jeho výpovědi, že nevěděl, že mu bylo uloženo zvláštní opatření, a proto se ve stanovený den a čas na pracoviště cizinecké policie v Českých Budějovicích nedostavoval, není dle žalobce důvod považovat jeho tvrzení za nepravdivé.
4. Žalobce dále uvedl, že pokud by si byl vědom následků neuposlechnutí zvláštního opatření, nejen, že by učinil patřičné kroky, ale rozhodně by se dobrovolně nedostavil na Oddělení pobytových agend Most. Není v jeho zájmu být zajištěn za účelem správního vyhoštění a být z tohoto důvodu takto zásadně omezen na osobní svobodě. Žalovaná se dle žalobce dostatečně nezabývala tím, jak mohla nastat situace, kdy je žalobci vedeném v Schengenském informačním systému (SIS) a v Evidenci nežádoucích osob (ENO) po jeho návštěvě Odboru azylové a migrační politiky v Chomutově bezproblémově doporučeno dostavit se na Oddělení pobytových agend Most, s tím, že nemá zaplacenou pokutu. Žalobce bez nejmenších známek nejistoty se dostavil na místo, kde probíhá registrace cizinců v Mostě a sám se přihlásil. Tato situace sama o sobě nemůže dle žalobce vést k jednoznačnému závěru, že jeho zajištění je jediné možné, aby bylo dosaženo cíle realizace správního vyhoštění, neboť se

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

žalobce bude skrývat. V této souvislosti s celkově výše popsaným stavem věci je dle názoru žalobce nutné předně posoudit, zda jednání žalobce vedlo k nutnosti zajištění i přesto, že svůj pobyt řešil nebo zda není na místě posoudit postup správního orgánu v případě, že se jedná o osobu, na kterou s ohledem na jeho dosavadní místo trvalého pobytu nemá být nahlíženo jako na uprchlíka, který zde hledá pomoc. K tomuto žalobce uvádí, že v Zařízení pro zajištění cizinců po řádném poučení toto učinil a svůj úmysl projevil. Žalobce upozornil, že pokud by byl takto poučen hned při svém příjezdu, o mezinárodní ochranu by neprodleně požádal. Nicméně hektická situace, panika, která zasáhla celý evropský kontinent mu po jeho příjezdu toto neposkytla.

5. Žalobce vyjádřil přesvědčení, že vydané závazné stanovisko nereflektuje do všech detailů jeho životní situaci. Žalovaná dle žalobce pracuje s tím, že bude vyhoštěn do země jeho státní příslušnosti (Egypt). Žalobce však uvádí, že jeho domovem je Ukrajina, kde dlouhodobě pobýval. Skutečnost, že navštívil během pobytu na Ukrajině krátkodobě domovský stát a je v kontaktu s rodiči, nezbavuje žalovanou povinnosti posoudit jeho možnost navrácení na Ukrajinu.
6. Žalobce dále namítal, že žalovaná při svém posouzení postupovala v rozporu s přímo použitelným právem Evropské unie spolu s relevantním mezinárodním právem. V tomto směru citoval čl. 18 Listiny základních práv Evropské unie zakotvující právo na azyl, a čl. 47 Listiny základních práv Evropské unie zakotvující právo osoby, jejíž práva či svobody byla porušena, na účinné prostředky nápravy před soudem. Dále žalobce upozornil na odůvodnění *Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. 6. 2013 o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany* (dále jen „směrnice 2013/32/EU“) s tím, že hlavním cílem této směrnice je stanovit další normy řízení v členských státech pro přiznávání a odnímání mezinárodní ochrany s cílem zavést v Unii společné azylové řízení. Žalobce citoval body 40, 42 a 46 odůvodnění směrnice 2013/32/EU ohledně bezpečné země původu. Dle žalobce česká právní úprava v § 120a odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců vztahuje do posouzení bezpečné země institut společného evropského azylového systému, který přebírá. Žalovaná dle žalobce vykládá zásadu nenavrácení restriktivně pouze ve vztahu k hrozbě porušení čl. 3 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, kdy tento výklad jde v neprospěch cizinců, o jejichž navrácení policie rozhoduje. Čl. 4 odst. 2 a 3 *Směrnice 2008/115/ES ze dne 16. 12. 2008 o společných normách a postupech v členských státech při navracení neoprávněně pobývajících státních příslušníků třetích zemí* (dále jen „směrnice 2008/115/ES“), dle žalobce členským státům umožňuje použití unijní regulace z oblasti azylu, resp. přijetí vnitrostátních pravidel, jen pokud jdou ve prospěch cizince, na nějž tato směrnice dopadá. Dle žalobce je otázkou, zda postup žalované podle § 120a odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců ve skutečnosti unijní právo nezapovídá. Pro naplnění pojmu skutečného nebezpečí totiž dle žalobce ve smyslu § 179 zákona o pobytu cizinců hraje roli jen zákaz špatného zacházení podle čl. 3 Úmluvy, který odpovídá čl. 4 Listiny základních práv Evropské unie. Dle žalobce zásada nenavrácení, kterou podle Soudního dvora nelze vykládat restriktivně, ovšem má v mezinárodním právu lidských práv širší význam, než který má pouze čl. 3 Úmluvy o ochraně lidských práv. Čl. 19 odst. 2 Listiny základních práv Evropské unie, který zakotvuje zásadu nenavrácení, pamatuje kromě zákazu špatného zacházení i na právo na život. Čl. 2 odst. 1 Listiny základních práv Evropské unie chrání dle žalobce právo na život obecně. Evropský soud pro lidská práva totiž dle žalobce na poli pozitivních závazků plynoucích z práva na život pracuje se zásadou nenavrácení šířeji vůči možným porušením práva na život jako celku.

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

7. Žalobce citoval obsáhlou pasáž z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 1. 2023, č. j. 5 Azs 96/2021-39, dle kterého při rozhodování o zajištění cizince musí správní orgán zvážit, zda vůbec bude moci dojít ke správnímu vyhoštění, jež je důvodem pro zajištění cizince. Dle žalobce uvedený rozsudek dopadá právě na jeho případ.
8. Žalobce dále namítal, že jeho zajištění je nezákonné, neboť jeho protiprávní jednání nedosahovalo takové intenzity, která by znamenala naprostou nezbytnost jeho zajištění. Žalobce nedisponuje platným cestovním dokladem a není schopen si jej sám obstarat a jak vyplývá z postupu žalovaného a jeho konstatování ani on není reálně schopen v součinnosti se Zastupitelským úřadem Nigérie tento nedostatek odstranit v době, která by byla nezbytná pro zajištění žalobce. Naopak tuto lhůtu prodlužuje do samého konce doby, na kterou je oprávněna zajištění nařídit. Absence cestovního dokladu je dle žalobce překážka na jeho vůli nezávislá, která mu brání z území vycestovat. Na tyto situace pamatuje dle žalobce zákon o pobytu cizinců v § 33, a to udělení dlouhodobého víza za účelem strpění. Žalovaná dle žalobce postupovala nezákonně, když nezohlednila, že tento institut je postaven na ustanovení § 179 zákona o pobytu cizinců, na důvodech znemožňujících vycestování, které jsou současně i důvody pro udělení doplňkové ochrany ve smyslu § 14a odst. 2 zákona o azylu a jsou sice vymezeny shodně, odlišný je však obsah ochrany cizince a jeho právní postavení v České republice podle obou institutů. Zásadním způsobem se dle žalobce liší též práva a povinnosti osob požívajících doplňkové ochrany a osob, jimž bylo uděleno vízum za účelem strpění pobytu. V zařízení pro zajištění cizinců nemá žalobce možnost o uvedené vízum za účelem strpění pobytu požádat. Dle žalobce na druhou stranu ve smyslu § 56 odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců vydání tohoto víza podle § 33 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců brání jeho zařazení v ENO. Dle žalobce v případě uznání důvodů nemožnosti vycestovat ve smyslu § 179 zákona o pobytu cizinců vzniká účastníku řízení nárok na vydání dlouhodobého víza za účelem strpění podle § 33 odst. 3 zákona o pobytu cizinců, které je uděleno z moci úřední, nikoli na žádost.
9. Žalobce namítal, že v otázce posouzení důvodů znemožňujících vycestování je rozhodováno podle zákona o pobytu cizinců, tedy čistě české právní úpravy, která je vůči úpravě unijní restriktivní. Žádostí o udělení mezinárodní ochrany by měl být dán prostor k posouzení otázky bránící v návratu do země původu v rámci jednotného azylového rámce Evropské unie, který vnímá důvody pro udělení některé z forem mezinárodní ochrany extenzivněji a posuzuje i další kritéria předně v oblasti lidských práv. Žalobce je přesvědčen, že žalovaná svým postupem rezignovala na stávající unijní výklady uvedené problematiky.
10. Postup žalované napadl žalobce i v uvedeném poučení v závěru odůvodnění napadeného rozhodnutí. Dle žalobce ho žalovaná zcela nedostatečně poučila o podání žaloby, když jej poučila nesprávně ve smyslu ust. § 172 odst. 1 zákona o pobytu cizinců a zcela opomněla § 172 odst. 4 zákona o pobytu cizinců dopadající na projednávaný případ.

Vyjádření žalované k podané žalobě

11. Žalovaná ve svém vyjádření uvedla, že z rozhodnutí Krajského ředitelství policie Jihočeského kraje, Odbor cizinecké policie, ze dne 14. 6. 2023, č. j. KRPC-73498-21/ČJ-2023-020023, kterým bylo rozhodnuto o správním vyhoštění žalobce, vyplývá, že žalobci kromě vyhoštění na dobu jednoho roku, bylo uloženo zvláštní opatření, že se má hlásit každé pondělí v 10:00 hodin na pracovišti cizinecké policie v Českých Budějovicích, a to až do doby vycestování z území České republiky. Žalovaná upozornila, že žalobce se dle rozhodnutí o správním vyhoštění dostavil ke správnímu orgánu v Českých Budějovicích, jelikož chtěl řešit svou situaci, kdy neměl platný cestovní doklad a platné povolení k pobytu.

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

Tehdy žalobce doslova uvedl, že důvodem nevycestování do Egypta je skutečnost, že nemá cestovní doklad a že neexistuje překážka, pro kterou by se nemohl vrátit do Egypta, a že po získání cestovního dokladu žalobce odcestuje do Egypta. Za těchto okolností dle žalované přistoupil správní orgán v řízení o vyhoštění na vydání zvláštního opatření, dle kterého se musel žalobce každý týden hlásit správnímu orgánu, místo toho, aby byl žalobce zajištěn. Tvrzení žalobce, že o uloženém zvláštním opatření nevěděl, považuje žalovaná za účelové.

12. Co se týče tvrzení žalobce, že spadá do kategorie uprchlíka v souvislosti s válkou na Ukrajině, žalovaná uvedla, že žalobce po dobu více jak 10 měsíců po svém vstupu na území ČR nepodnikl žádné kroky ve věci svého neoprávněného vstupu a pobytu na území ČR, o dočasnou ochranu nežádal, do registračního místa se nedostavil.
13. Žalovaná dále uvedla, že na žalobce nelze hledět jako na rodinného příslušníka občana Ukrajiny prchajícího před válkou, jelikož sám žalobce v řízení o správním vyhoštění uvedl, že s rodinou se nestýká od roku 2018. Nadto žalobcem uváděná manželka je znovu vdaná a žije na území ČR již od roku 2016, z čehož je dle žalované zřejmé, že manželka žalobce neprchla před válkou na Ukrajině, protože se ustanovení o dočasné ochraně na ni nevztahuje, když na území ČR pobývá na základě povolení k trvalému pobytu stejně jako její syn. Dočasnou ochranu bylo dle žalované možné při splnění dalších podmínek udělit i osobám, které na Ukrajině žili na základě povolení k trvalému pobytu, pokud nemohou vycestovat do země původu. V případě žalobce je však dle žalované vycestování do země původu možné, přičemž žalobce uvádí jen účelové důvody, aby se zmařil realizaci správního vyhoštění.
14. Žalovaná dále uvedla, že se žalobce nyní snaží prezentovat jako uprchlík před válkou na Ukrajině a jako žadatel o mezinárodní ochranu. Proto žalobce účelově změnil svou výpověď před žalovanou, kdy začal tvrdit překážky pro svůj návrat do Egypta. Žalovaná upozornila, že žalobce již neúspěšně žádal o azyl v ČR v roce 2006, přesto nyní žalobce tvrdí, že se pohyboval v ČR nelegálně, protože nevěděl, jak o azyl požádat.
15. Žalovaná upozornila, že v řízení o správním vyhoštění i následně v řízení o zajištění byla velmi podrobně zkoumána přiměřenost rozhodnutí dle § 174a zákona o pobytu cizinců, k čemuž odkázala na stranu 5 napadeného rozhodnutí. Pokud jde o vztah žalobce a jeho syna, žalovaná doplnila, že manželka se synem se odstěhovala od žalobce již v roce 2016. Žalobce měl dost času uspořádat si své rodinné poměry. Egypt je lehce dostupná destinace, kde se může po dobu vyhoštění se synem stýkat, případně je možnost styku na Ukrajině, která je domovským státem syna žalobce. Proto je dle žalované zajištění i správní vyhoštění zcela přiměřené.
16. Co se týče doby zajištění v rozsahu 60 dnů žalovaná konstatovala, že sice žalobce má platný cestovní doklad, ale mohou nastat komplikace v souvislosti s tím, že žalobce nebude chtít dobrovolně Českou republiku opustit a bude potřeba eskortujících policistů, přičemž v takovém případě může realizace vyhoštění trvat až 60 dnů, ovšem samozřejmě bude zajištění provedeno jen na nezbytně nutnou dobu, než budou zajištěny podmínky pro jeho vycestování. Dle žalované nebyly zjištěny žádné překážky bránící vyhoštění žalobce.
17. Závěrem svého vyjádření žalovaná uvedla, že žalobce podal dne 25. 11. 2023 v Zařízení pro zajištění cizinců (ZZC) Balková opakovanou žádost o mezinárodní ochranu. Rozhodnutím ze dne 28. 11. 2023 byl žalobce v ZZC zajištěn dle § 46a odst. 1 písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), přičemž rozhodnutí o zajištění nabylo právní moci dne 30. 11. 2023.

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

Posouzení věci soudem

18. O žalobě soud rozhodl v souladu s § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“) a s ustanovením § 172 odst. 5 zákona o pobytu cizinců bez jednání, neboť žalovaná s tímto postupem výslovně souhlasila a žalobce nenavrhл ve lhůtě 5 dnů od podání žaloby konání soudního jednání k projednání věci.
19. Napadené rozhodnutí soud přezkoumal v řízení podle části třetí hlavy druhé prvního dílu s. ř. s., který vychází z dispoziční zásady vyjádřené v § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 věty druhé a třetí a v § 75 odst. 2 věty první s. ř. s. Z této zásady vyplývá, že soud přezkoumává zákonnost rozhodnutí správního orgánu v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během třicetidenní lhůty po oznámení napadeného rozhodnutí ve smyslu § 172 odst. 1 věty první zákona o pobytu cizinců. Povinností žalobce je proto tvrdit, že rozhodnutí správního orgánu nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení, a toto tvrzení zdůvodnit. Nad rámec žalobních bodů musí soud přihlédnout k vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu (a to i s ohledem na závěry rozsudku velkého senátu Soudního dvora Evropské unie ze dne 8. 11. 2022 o předběžné otázce ve spojených věcech C-704/20 a C-39/21, *Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid*, EU:C:2022:858) nebo které vyvolávají nicotnost napadeného rozhodnutí podle § 76 odst. 2 s. ř. s. Takové nedostatky však v projednávané věci nebyly zjištěny.
20. Na tomto místě soud předesílá, že po přezkoumání skutkového a právního stavu a po prostudování obsahu předloženého správního spisu dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
21. Z obsahu správního spisu soud zjistil, že žalobce se dostavil dne 22. 11. 2023 v 12:00 hodin na Oddělení pobytových agend Most z důvodu, že chce řešit svůj nelegální pobyt na území ČR. Předložil svůj egyptský cestovní pas č. X. Lustrací v evidencích PČR bylo zjištěno, že žalobce je veden ode dne 27. 6. 2023 do dne 31. 12. 2023 v evidenci nežádoucích osob, neboť mu dne 14. 6. 2023 bylo Krajským ředitelstvím policie Jihočeského kraje, Odborem cizinecké policie vydáno pod č. j. KRPC-73498-21/ČJ-2023-040022 podle § 119 odst. 1 písm. b) bod 3, 4 zákona o pobytu cizinců rozhodnutí o správním vyhoštění z území členských států Evropské unie v délce jednoho roku. V rozhodnutí o vyhoštění bylo žalobci zároveň uloženo zvláštní opatření, že se má hlásit každé pondělí v 10:00 hodin na pracovišti cizinecké policie v Českých Budějovicích, a to až do doby vycestování z území České republiky. Rozhodnutí o správním vyhoštění nabylo právní moci dne 27. 6. 2023, přičemž žalobce měl stanovenou lhůtu k vycestování do 12. 8. 2023. Žalobce je dále evidován v Schengenském informačním systému (SIS) jako osoba, které je zakázán vstup do schengenského prostoru s platností od 14. 6. 2023 do 28. 6. 2026, kdy žádající zemí je Česká republika. Na základě uvedených skutečností byl žalobce dne 22. 11. 2023 v 12:15 hodin zajištěn.
22. Se žalobcem byl dne 22. 11. 2023 za přítomnosti tlumočníka do arabského jazyka sepsán protokol o podání vysvětlení. Žalobce ve své výpovědi mimo jiné uvedl, že oficiálně není ženatý, avšak v Egyptě měl sňatek s občanskou Ukrajinou, která se jmenuje I. K., která je již provdaná za jiného muže. S ní má žalobce syna A., nar. X, který se narodil na Ukrajině a je občanem Ukrajiny. Ohledně svého pobytu žalobce uvedl, že v Egyptě byl naposledy v roce 2013, poté bydlel na Ukrajině ve městě Sumi až do začátku války. Poté odjel do Kyjeva a 3. 3. 2022 odjel do Polska a také do Německa. Dne 20. 7. 2022 přicestoval do České republiky, kde nemá žádné oprávnění k pobytu. Žalobce dále uvedl, že z České republiky nevycestoval v termínu stanoveném v rozhodnutí o správním vyhoštění (12. 8. 2023), protože neměl platný cestovní pas, který získal až dne 25. 8. 2023 na Zastupitelském úřadě Egypta. Žalobce uvedl, že v roce 2006 žádal v České republice neúspěšně o mezinárodní ochranu. Žalobce

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

vedl, že na Ukrajině žil se svou ženou a synem až do roku 2016, kdy se jeho žena a syn odstěhovali do České republiky, přičemž mu jeho žena sdělila, že už ho nechce vidět. Žalobce neviděl manželku a syna od roku 2021, nestýká se s nimi. V Egyptě má žalobce dle své výpovědi matku, otce, tři bratry a jednu sestru. V České republice nemá žalobce žádné kulturní, společenské, náboženské nebo ekonomické vazby. Není rodinným příslušníkem státního občana České republiky. Žalobce dále uvedl, že má překážku, která mu brání v návratu do Egypta, neboť by mohl být terčem pomsty, jelikož při konfliktu zbil jednoho muže, který následně zemřel. Žalobce se bojí odvety rodiny toho zemřelého, bojí se, že ho ta rodina může zabít. Do Egypta se vrátit nechce. Ke svému bydlišti žalobce uvedl, že v České republice nemá oficiální adresu. Bydlí u kamaráda v X, 10 min. od policejní služebny, adresu nezná. Dále žalobce uvedl, že nevěděl, že se má na základě zvláštního opatření uloženého v rozhodnutí o vyhoštění hlásit každé pondělí v 10:00 hodin na pracovišti cizinecké policie v Českých Budějovicích. Proto uvedené opatření porušil.

23. Z obsahu správního spisu dále plyne, že zajištění provedené napadeným rozhodnutím již pozbylo účinnosti, a to na základě příkazu k ukončení zajištění vydaného žalovanou dne 1. 12. 2023, č. j. KRPÚ-209368-37/ČJ-2023-040022-ZZC-MO, jelikož žalobce požádal o mezinárodní ochranu, přičemž v rámci řízení o mezinárodní ochraně bylo vydáno Ministerstvem vnitra dne 28. 11. 2023 pod č. j. OAM-1619/BA-BA07-VL13-PS-2023 nové rozhodnutí o zajištění žalobce dle § 46a odst. 5 zákona o azylu na dobu do 22. 5. 2024.
24. Podle § 124 odst. 1 zákona o pobytu cizinců je policie oprávněna zajistit cizince staršího 15 let, jestliže bylo doručeno oznámení o zahájení řízení o správním vyhoštění anebo o jehož správním vyhoštění již bylo pravomocně rozhodnuto nebo mu byl uložen jiným členským státem Evropské unie zákaz vstupu platný pro území členských států Evropské unie a nepostačuje uložení zvláštního opatření za účelem vycestování, pokud cizinec nevycestoval z území v době stanovené v rozhodnutí o správním vyhoštění [písm. c) citovaného ustanovení], nebo je cizinec evidován v informačním systému smluvních států [písm. e) citovaného ustanovení].
25. Podle § 123b odst. 1 zákona o pobytu cizinců zvláštním opatřením za účelem vycestování cizince z území (dále jen „zvláštní opatření za účelem vycestování“) je
 - a) povinnost cizince oznámit policii adresu místa pobytu, zdržovat se tam, každou jeho změnu oznámit následující pracovní den policii a ve stanovené době se na adrese místa pobytu zdržovat za účelem provedení pobytové kontroly,
 - b) složení peněžních prostředků ve volně směnitelné měně ve výši předpokládaných nákladů spojených se správním vyhoštěním (dále jen „finanční záruka“) cizincem, kterému je zvláštní opatření za účelem vycestování uloženo; peněžní prostředky za cizince může složit státní občan České republiky nebo cizinec s povoleným dlouhodobým anebo trvalým pobytem na území (dále jen „složitel“),
 - c) povinnost cizince osobně se hlásit policii v době policií stanovené, nebo
 - d) povinnost cizince zdržovat se v místě určeném policií a ve stanovené době být v tomto místě přítomen za účelem provedení pobytové kontroly.
26. Soud se zabýval prvním žalobním bodem, kterým byl nedostatečně zjištěný skutečný stav věci, kdy dle žalobce je odůvodnění napadeného rozhodnutí v popisu událostí předcházejících jeho zajištění nedostatečné, přičemž žalovaná údajně nevycházela z celého kontextu žalobcovy situace. Soud shledal, že žalovaná popisovala situaci žalobce na více místech napadeného rozhodnutí. Na straně 2 popsala, jak se žalobce dostavil na Oddělení

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

pobytových agend Most a zmínila pravomocné rozhodnutí o správním vyhoštění ze dne 14. 6. 2023. Na straně 3 napadeného rozhodnutí žalovaná obsáhle reprodukovala výpověď žalobce, ve které žalobce podrobně popisoval svůj rodinný život, přicestování do České republiky a překážku pro návrat do Egypta (msta rodiny muže, kterého žalobce zbil, v důsledku čehož zemřel). Zjištěným skutečnostmi se žalovaná zabývala na straně 6 a násl. napadeného rozhodnutí, kde je dle názoru soudu v dostatečném rozsahu vyhodnotila. V zájmu stručnosti odkazuje soud v tomto směru na odůvodnění napadeného rozhodnutí. Soud proto neshledal předmětnou žalobní námitku důvodnou.

27. K námitce žalobce, že je válečným uprchlíkem z Ukrajiny, kde žil 15 let a založil tam rodinu, což dle žalobce nebylo zohledněno v napadeném rozhodnutí, soud uvádí, že tyto skutečnosti řešila žalovaná na straně 7 napadeného rozhodnutí, kde mimo jiné konstatoval, že se žalobce sice oženil v roce 2007 s ukrajinskou občankou I. K., avšak s touto již od roku 2016 nevede společnou domácnost, když I. K. žije v České republice a je provdána za jiného muže. Soud dále shledal, že žalovaná vyhodnotila rodinný život žalobce tak, že se žalobce řadu let nestýká ani s manželkou ani se synem A., že k nim tedy nemá žádný vztah. Dle názoru soudu se žalovaná v dostatečném rozsahu věnovala rodinnému životu žalobce v napadeném rozhodnutí, pročez soud nepovažuje námitku za důvodnou.
28. K připomínce žalobce, že byl přesvědčen, že s ohledem na jeho trvalý pobyt na Ukrajině mu vznikne nárok na dočasnou ochranu, soud uvádí ve shodě s vyjádřením žalované k žalobě, že na žalobce nelze hledět jako na rodinného příslušníka občana Ukrajiny prchajícího před válkou, jelikož sám žalobce v řízení o správním vyhoštění uvedl, že s rodinou se nestýká od roku 2018. Nadto žalobcem uváděná manželka je znovu vdaná a žije na území ČR již od roku 2016, z čehož je zřejmé, že manželka žalobce neprchla před válkou na Ukrajině, pročez se ustanovení o dočasné ochraně na ni nevztahuje, když na území ČR pobývá na základě povolení k trvalému pobytu stejně jako její syn. Dočasnou ochranu bylo možné při splnění dalších podmínek udělit i osobám, které na Ukrajině žili na základě povolení k trvalému pobytu, pokud nemohou vycestovat do země původu, což však není případ žalobce, jak bude vysvětleno níže.
29. K žalobní námitce, že žalobce nevěděl o zvláštním opatření, které mu bylo uloženo v rozhodnutí o správním vyhoštění (povinnost hlásit se každé pondělí orgánu cizinecké policie v Českých Budějovicích) soud uvádí, že žalovaná konstatovala na straně 6 napadeného rozhodnutí, že žalobce ani jednou nesplnil svou povinnost hlásit se každé pondělí orgánu cizinecké policie, což vyhodnotila jako jeden z důvodů pro zajištění žalobce, s čímž soud souhlasí. Tvzení žalobce, že nevěděl o zvláštním opatření obsaženém v rozhodnutí o správním vyhoštění považuje soud za zcela nevěrohodné již z toho důvodu, že na rozhodnutí o správním vyhoštění je na závěr připojena doložka, ze které plyne, že správní řízení bylo vedeno v českém jazyce za přítomnosti tlumočníka do ruského jazyka, a že žalobce v plném rozsahu porozuměl rozhodnutí o správním vyhoštění, což žalobce stvrdil svým podpisem. Ostatně i kdyby žalobce skutečně „přehlédl“ povinnost stanovenou zvláštním opatřením, jde takové pochybení k tíži žalobce. Samotná okolnost, že se v následné době žalobce dostavil na jiné pracoviště orgánu cizinecké policie z jiných důvodů, nepředstavuje dle názoru soudu dostatečný argument k tomu, aby bylo možné uvěřit žalobci, že o stanoveném zvláštním opatření nevěděl, a že proto nebylo nutné provést jeho zajištění napadeným rozhodnutím. Skutečnost, že se žalovaná explicitně nezabývala souvislostí mezi dobrovolným dostavením se žalobce na pracoviště cizinecké policie v Chomutově, resp. Mostě, a neplněním zvláštního opatření žalobcem, nepředstavuje dle názoru soudu pochybení, neboť žalovaná při úvaze o nezbytnosti zajištění zvažovala celou

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

řadu aspektů. Při úvaze žalované o nezbytnosti zajištění žalobce nešlo jen o to, že žalovaná shledala porušení zvláštního opatření žalobcem, nýbrž svou roli sehrála řada dalších okolností, jak to popsala žalovaná v napadeném rozhodnutí (nerespektování rozhodnutí o vyhoštění žalobcem, neuvedení adresy bydliště žalobce v Mostě atd.). Z tohoto pohledu žalobcem zmiňovaný aspekt dobrovolného dostavení se k orgánu cizinecké policie, což mělo dle žalobce dokazovat, že nevěděl o zvláštním opatření, nehraje nijak významnou roli, aby mohl ovlivnit závěr žalované o nezbytnosti zajištění. Soud nepovažuje proto danou žalobní námitku za důvodnou.

30. Dále soud přistoupil k posouzení námitek poukazujících na nemožnost naplnění účelu zajištění. K povinnosti správních orgánů při rozhodování o zajištění zkoumat, zda je správní vyhoštění realizovatelné, existuje poměrně rozsáhlá judikatura Nejvyššího správního soudu. V rozsudku ze dne 15. 4. 2009, č. j. 1 As 12/2009-61, publ. pod č. 1850/2009 Sb. NSS, Nejvyšší správní soud vyslovil, že *„[n]ezbytným předpokladem pro rozhodnutí o zajištění cizince podle § 124 odst. 1 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky je úvaha správního orgánu o tom, zda je vůbec možné rozhodnout o správním vyhoštění cizince a toto rozhodnutí vykonat.“* Následně rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v usnesení ze dne 23. 11. 2011, č. j. 7 As 79/2010-150, publ. pod č. 2524/2012 Sb. NSS, upřesnil, že *„[s]právní orgán má povinnost zabývat se v řízení o zajištění cizince podle § 124, § 124b nebo § 129 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, možnými překážkami správního vyhoštění, vycestování nebo předání tohoto cizince podle mezinárodní smlouvy v případech, kdy jsou mu tyto překážky v době rozhodování o zajištění známy nebo v řízení vyšly najevo. V takové situaci je povinen možné překážky před rozhodnutím o zajištění cizince předběžně posoudit a učinit si úsudek o tom, zda je správní vyhoštění, vycestování nebo předání cizince alespoň potenciálně možné. O zajištění cizince nelze rozhodnout, pokud zákonný účel omezení osobní svobody cizince nebude pravděpodobně možné uskutečnit. Správní orgán je naopak povinen v takovém případě cizince neprodleně propustit na svobodu.“*
31. Reálný předpoklad vyhoštění chybí také tehdy, pokud v případě cizince existují důvody znemožňující vycestování ve smyslu § 179 zákona o pobytu cizinců. Podle odst. 1 tohoto ustanovení vycestování cizince není možné v případě důvodné obavy, že by mu po návratu do státu, jehož je státním občanem, hrozilo skutečné nebezpečí. V souladu s odst. 2 se za skutečné nebezpečí považuje navrácení v rozporu s čl. 3 Evropské úmluvy o lidských právech.
32. Soud konstatuje, že otázkou existence důvodů znemožňujících vycestování se žalovaná musí zabývat hlavně v řízení o správním vyhoštění cizince. Za tímto účelem má povinnost si vyžádat závazné stanovisko Ministerstva vnitra. Judikatura ovšem dovodila, že žalovaná má povinnost zabývat se možnými překážkami správního vyhoštění i v řízení o zajištění cizince, pokud jsou jí tyto překážky v době rozhodování o zajištění známy nebo pokud před rozhodnutím o zajištění cizince vyšly najevo. Pokud bude již před vydáním rozhodnutí o zajištění zřejmé, že by zde mohly být důvody znemožňující vycestování, má žalovaná povinnost si před zajištěním cizince vyžádat stanovisko Ministerstva vnitra (usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 11. 2011, č. j. 7 As 79/2010–150).
33. Povinnost (předběžně) posoudit možné překážky správního vyhoštění v řízení o zajištění cizince se týká situace, ve které správní orgán teprve zahájil řízení o správním vyhoštění a dosud nevydal v tomto řízení rozhodnutí ve věci samé. Pokud ovšem toto rozhodnutí již vydal, pak si správní orgán při rozhodování o zajištění již nemusí činit (předběžný) úsudek o možných překážkách vyhoštění. Může v tomto směru vyjít z pravomocného a

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

vykonatelného rozhodnutí o správním vyhoštění (viz rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 8. 2013, č. j. 8 As 33/2013–35, či ze dne 16. 3. 2016, č. j. 1 Azs 5/2016–25, bod 22).

34. V posuzované věci bylo rozhodnutí o správním vyhoštění žalobce vydáno již dne 14. 6. 2023, přičemž právní moci nabylo dne 27. 6. 2023. Je tudíž zřejmé, že při vydání napadeného rozhodnutí žalovaná mohla vycházet z pravomocného rozhodnutí o správním vyhoštění.
35. Žalobce v podané žalobě uplatnil námitku, že za svůj domov považuje Ukrajinu a nechce se vrátit do svého domovského státu (Egypt), přičemž žalovaná měla dle žalobce posuzovat možnost jeho navrácení na Ukrajinu. Dále žalobce namítal, že žalovaná při posouzení věci postupovala v rozporu s přímo použitelným právem Evropské unie spolu s relevantním mezinárodním právem. Dle názoru soudu se jedná o námitky, které měl žalobce uplatnit v řízení o správním vyhoštění. Soud nemá poznatky o tom, zda takové námitky ve správním řízení žalobce uplatnil, či zda proti rozhodnutí o správním vyhoštění podal žalobu s uvedenými námitkami. Není však dle názoru soudu přípustné, aby žalobce v rámci soudního přezkumu rozhodnutí o zajištění de facto zpochybňoval zákonnost rozhodnutí o správním vyhoštění. Ze žalobních námitek ani z obsahu správního spisu nevyplývá, že by od doby vydání rozhodnutí o správním vyhoštění došlo ke změně skutkové situace, co se týče poměrů žalobce či situace na Ukrajině a Egyptě. Za takové situace nepřísluší soudu v tomto řízení posuzovat námitky žalobce zpochybňující pravomocné rozhodnutí o správním vyhoštění.
36. Přesto se soud nad rámec svých zákonných povinností zabýval argumentací žalobce ohledně rozporu postupu žalované s mezinárodním právem a ohledně údajně restriktivního výkladu žalované ohledně zásady nenavrácení.
37. Žalobce v žalobě citoval čl. 18 Listiny základních práv Evropské unie zakotvující právo na azyl, a čl. 47 Listiny základních práv Evropské unie zakotvující právo osoby, jejíž práva či svobody byla porušena, na účinné prostředky nápravy před soudem. Jedná se o ustanovení týkající se mezinárodní ochrany, přičemž však ze žaloby není zřejmé, proč tato ustanovení byla žalobcem citována, případně v čem shledává žalobce porušení uvedených ustanovení. Jak plyne z vyjádření žalované k žalobě žalobce po vydání napadeného rozhodnutí dne 25. 11. 2023 požádal o mezinárodní ochranu, z čehož je zřejmé, že postavením žalobce jako uprchlíka se bude příslušný správní orgán zabývat v řízení o mezinárodní ochraně.
38. K žalobcem citovaným bodům 40, 42 a 46 odůvodnění směrnice 2013/32/EU ohledně bezpečné země původu soud uvádí, že zmíněné body se opět týkají žádosti o mezinárodní ochranu, přičemž není věcí žalované, aby tyto otázky posuzovala v řízení o zajištění žalobce dle zákona o pobytu cizinců. Uvedené body pracují s konceptem, kdy je bezpečnost žadatele posuzována ve vztahu k zemi původu, tedy k zemi, jejímž je občanem. Dle názoru soudu je bez významu skutečnost, že žalobcem žil řadu let na Ukrajině, neboť ve vztahu k žalobci je zkoumán Egypt jako bezpečná země původu, jelikož žalobce je občanem Egypta. Žalobce si nemůže vybírat, která země by měla být posuzována pro jeho navrácení, neboť žalobce nezískal ukrajinské občanství a je tedy pouze cizincem s povolením pobytu na území Ukrajiny. Jak již soud konstatoval výše a upozornila na to i žalovaná, žalobce se přesunul z Ukrajiny do České republiky po začátku války na Ukrajině, avšak nikoli jako rodinný příslušník občana Ukrajiny. Za těchto okolností žalobce neměl v České republice nárok na dočasnou ochranu. Tyto skutečnosti si měl žalobce uvědomit dříve, zejména tu skutečnost, že je občanem Egypta, a proto po začátku války na Ukrajině, pokud nechtěl zůstat na Ukrajině tak, jako tam zůstala většina ukrajinských občanů, měl se žalobce vrátit do Egypta

jako do bezpečné země původu a nikoli cestovat po různých evropských státech, jako se tomu stalo.

39. Za popsané situace je irelevantní žalobcova argumentace ohledně restriktivního výkladu zásady nenavrácení (non-refoulement) českými správními orgány, kdy žalobce se dovolával s odkazem na mezinárodní předpisy širšího výkladu této zásady, při kterém by mělo být chráněno právo na život obecně.
40. Soud nesouhlasí se žalobcem, že by jeho situace byla srovnatelná s postavením cizince, které posuzoval Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 31. 1. 2023, č. j. 5 Azs 96/2021-39. Ve zmíněném rozsudku se jednalo o cizince s tureckým občanstvím, který poměrně obsáhle argumentoval, že se nemůže vrátit do Turecka, protože je tam politicky pronásledován. Soud konstatuje, že žalobcova situace je zcela odlišná, neboť žalobci žádné nebezpečí při návratu do Egypta nehrozí. V tomto směru souhlasí soud se žalovanou, že žalobce účelově změnil výpověď, když v řízení o vyhoštění tvrdil, že mu nebrání v návratu do Egypta žádná překážka s výjimkou nutnosti získat cestovní pas, zatímco v řízení o zajištění teprve začal tvrdit, že má obavu o svůj život, neboť se bojí msty rodiny, když zbil člena oné rodiny, který pak zemřel.
41. K žalobní námitce, ve které žalobce uváděl, že jeho jednání nedosahovalo takové intenzity, která by znamenala nezbytnost jeho zajištění, soud uvádí, že žalobce v rámci uvedené námitky upozornil, že nemá cestovní doklad a není schopen si jej sám postarat, přičemž tento doklad pro žalobce nezajistila ani žalovaná ve spolupráci se Zastupitelským úřadem Nigérie. Soud konstatuje, že uvedené námitce nerozumí. Z obsahu spisu je zřejmé, že žalobce disponuje platným cestovním pasem, který mu byl vydán na Zastupitelském úřadu Egypta dne 25. 8. 2023, přičemž předmětný pas předložil při svém zajištění. Ze spisu nevyplývá žádná spojitost se Zastupitelským úřadem Nigérie. Z tohoto pohledu je nedůvodná argumentace žalobce, že získání cestovního dokladu je na jeho vůli nezávislé a argumentace ohledně možnosti získat vízum za účelem strpění. Pro úplnost soud uvádí, že se ztotožnil s posouzením žalované na straně 5 a 6 napadeného rozhodnutí, že nepřichází v úvahu využití mírnějšího opatření než právě zajištění. V zájmu stručnosti soud odkazuje na odůvodnění napadeného rozhodnutí.
42. Soud souhlasí i s posouzením žalované ohledně přiměřenosti doby zajištění na 60 dnů (viz strana 8 napadeného rozhodnutí). Tuto skutečnost uvádí soud již jen pro úplnost, když konkrétní žalobní námitka zpochybňující stanovenou dobu zajištění nebyla uplatněna.
43. Co se týče žalobcem namítaného nesprávného poučení dle § 172 odst. 4 zákona o pobytu cizinců v závěru napadeného rozhodnutí, soud v tomto směru přisvědčuje žalobci, že poučení nebylo provedeno správně. Lhůta k podání žaloby proti rozhodnutí o zajištění cizince činí 15 dnů dle § 172 odst. 4 zákona o pobytu cizinců. Tato lhůta však v napadeném rozhodnutí nebyla vůbec uvedena. Místo toho byla uvedena lhůta 30 dnů pro podání žaloby dle § 172 odst. 1 zákona o pobytu cizinců. Toto pochybení žalované se však nedotklo práv žalobce, který žalobu přes nesprávné poučení podal včas. Proto soud neshledal důvod ke zrušení napadeného rozhodnutí.
44. Závěrem soud shrnuje, že žalovaná zjistila skutkový stav v dostatečném rozsahu pro řádné posouzení věci, přičemž napadené rozhodnutí soud považuje za přezkoumatelné a zákonné, jak bylo podrobně vysvětleno výše. Je zřejmé, že žalobce byl zajištěn na základě napadeného rozhodnutí jen do 1. 12. 2023, kdy bylo předmětné zajištění ukončeno, jelikož v mezidobí bylo rozhodnuto o zajištění žalobce v rámci řízení o mezinárodní ochraně. Nyní vydaný

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

rozsudek soudu tak de facto jen formálně deklaruje správnost postupu žalované a zákonnost vydání napadeného rozhodnutí, avšak pro žalobce nemá praktický význam.

45. S ohledem na výše uvedené dospěl soud k závěru, že veškeré námitky žalobce jsou nedůvodné, a proto soud žalobu dle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
46. Současně dle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. nepřiznal soud žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, neboť žalobce neměl ve věci úspěch a žalované žádné náklady nad rámec její běžné úřední činnosti podle obsahu správního spisu nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, sídlem Moravské náměstí 611/6, 657 40 Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti **musí** být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Ústí nad Labem 20. prosince 2023

JUDr. Jiří Derfl v.r.
samosoudce